

www.cv.ukrstat.gov.ua

СТАТИСТИЧНИЙ
ЗБІРНИК

Індекси споживчих цін у Чернівецькій області у 2023 році

Держстат

Головне управління статистики
у Чернівецькій області

**ДЕРЖАВНА СЛУЖБА СТАТИСТИКИ УКРАЇНИ
ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ СТАТИСТИКИ У ЧЕРНІВЕЦЬКІЙ ОБЛАСТІ**

**ІНДЕКСИ СПОЖИВЧИХ ЦІН
У ЧЕРНІВЕЦЬКІЙ ОБЛАСТІ
У 2023 РОЦІ**

Статистичний збірник

Чернівці
2024

Державна служба статистики України
Головне управління статистики у Чернівецькій області
Управління планування, поширення інформації та комунікацій
Відділ інформаційно-публікаційної роботи

За редакцією **Ірини АРДЕЛЯН**
Відповідальна за випуск **Марія КОРОПОТНИЦЬКА**

Статистичний збірник “Індекси споживчих цін у Чернівецькій області у 2023 році” містить інформацію про індекси споживчих цін на товари і послуги по Чернівецькій області у 2023 році порівняно з попередніми роками. Наведені порівняння показників з Україною та іншими регіонами.

Головне управління статистики у Чернівецькій області

- адреса: м. Чернівці, вул. Головна, 249-а, 58018, Україна
- тел.: 55-09-42
- факс: 58-19-33
- електронна пошта: gus@cv.ukrstat.gov.ua
- вебсайт: www.cv.ukrstat.gov.ua

Розповсюдження статистичних видань
Головного управління статистики у Чернівецькій області

- адреса: 58018, м.Чернівці, вул. Головна, 249-а, кімн. 305
- телефон: 58-17-76

ПЕРЕДМОВА

Статистичний збірник “Індекси споживчих цін у Чернівецькій області у 2023 році” (далі – збірник) містить статистичні показники, які характеризують цінові процеси на споживчому ринку Чернівецької області у 2023 році порівняно з попередніми роками.

У збірнику наведено інформацію про індекси споживчих цін (ІСЦ) на товари та послуги, зареєстровані на підприємствах торгівлі та сфери послуг. Крім того, представлено дані про середні споживчі ціни на основні продукти харчування, які мають значну частку витрат у споживчих грошових витратах домогосподарств, індекси номінальної та реальної заробітної плати, індекси цін продукції сільського господарства, реалізованої підприємствами та індекси промислової продукції за видами діяльності. Крім того, наведені дані по Україні в цілому та міжрегіональні зіставлення.

В окремі розділи винесено методологічні пояснення.

Збірник доповнено графіками та діаграмами, що дають наочне уявлення про подану інформацію.

Видання підготовлене на підставі даних державних статистичних спостережень: “Зміни цін (тарифів) на споживчі товари (послуги)”, “Обстеження підприємств з питань статистики праці”, “Обстеження умов життя домогосподарств”, “Реалізація продукції сільського господарства підприємствами та господарствами населення”, “Короткострокові показники щодо виробництва промислової продукції за видами”.

Унаслідок дії положень підпункту 1 пункту 1 Закону України “Про захист інтересів суб’єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни” інформація за 2023 рік щодо індексів номінальної та реальної заробітної плати не може бути сформована та оприлюднена в обсягах, передбачених Планом державних статистичних спостережень.

Дані за 2023 рік щодо індексів промислової продукції та індексів цін продукції сільського господарства, реалізованої підприємствами, можуть бути уточнені з урахуванням надходження нових даних від респондентів (відповідно до Закону України “Про захист інтересів суб’єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни”).

У збірнику інформацію за 2019–2021 роки наведено без урахування тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим, м. Севастополя та частини тимчасово окупованих територій у Донецькій та Луганській областях. Дані за 2022–2023 роки наведено без урахування тимчасово окупованих російською федерацією територій та частини територій, на яких ведуться (велися) бойові дії.

Управління планування, поширення інформації та комунікацій
Відділ інформаційно-публікаційної роботи

СКОРОЧЕННЯ

%	–	відсоток	кг	–	кілограм
"	–	дюйм	км	–	кілометр
арк.	–	аркуші	л	–	літр
Вт	–	ват	мл	–	мілілітр
г	–	грам	кв.м	–	квадратний метр
Гкал	–	гігакалорія	куб.м	–	кубічний метр
грн	–	гривня	р.	–	рік
кВт	–	кіловат	табл.	–	таблетки

УМОВНІ ПОЗНАЧЕННЯ

Тире (–)	–	явищ не було
Крапки (...)	–	відомості відсутні
“у тому числі”	–	означає, що наведено не всі доданки загальної суми. трапляються випадки, коли наведено всі доданки загальної суми, а при округленні сума складових не дорівнює підсумку
Символ (к)	–	дані не оприлюднюються з метою виконання вимог Закону України “Про офіційну статистику” щодо забезпечення гарантій органів державної статистики щодо статистичної конфіденційності

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	3
СКРОЧЕННЯ	4
УМОВНІ ПОЗНАЧЕННЯ	4
ОРГАНІЗАЦІЯ ДЕРЖАВНОГО СТАТИСТИЧНОГО СПОСТЕРЕЖЕННЯ (ДСС) ЗА ЗМІНАМИ ЦІН (ТАРИФІВ) НА СПОЖИВЧІ ТОВАРИ (ПОСЛУГИ)	7
АНАЛІТИЧНИЙ ОГЛЯД	10
 1. ІНДЕКСИ СПОЖИВЧИХ ЦІН – ЧЕРНІВЕЦЬКА ОБЛАСТЬ	13
1.1. Індекси споживчих цін за групами товарів та послуг у 2019–2023 роках .	14
1.2. Індекси споживчих цін у 2022–2023 роках (до попереднього місяця)	24
1.3. Індекси споживчих цін у 2022–2023 роках (до грудня попереднього року)	25
1.4. Індекси споживчих цін у 2019–2023 роках (грудень до грудня попереднього року)	26
1.5. Зміни споживчих цін на товари та послуги у 2023 році	27
1.6. Індекси споживчих цін на товари та послуги (грудень до грудня попереднього року)	28
1.7. Індекси споживчих цін на товари та послуги (до попереднього місяця) ..	32
1.8. Індекси споживчих цін на основні групи товарів та послуг у 2022–2023 роках (грудень до грудня попереднього року)	58
1.9. Темпи приросту (зниження) цін на продукти харчування у 2022–2023 роках	59
1.10. Темпи приросту (зниження) цін на житло, воду, електроенергію, газ та інші види палива у 2022–2023 роках	60
1.11. Індекси споживчих цін у 2019–2023 роках (до відповідного місяця попереднього року)	61
1.12. Індекси споживчих цін у 2022–2023 роках (до відповідного місяця попереднього року)	62
 2. СЕРЕДНІ СПОЖИВЧІ ЦІНИ	63
2.1. Середні споживчі ціни на окремі продукти харчування у 2023 році	64
2.2. Середні споживчі ціни на окремі товари у 2023 році	68
2.3. Середні споживчі ціни (тарифи) на послуги для населення у 2023 році	72
 3. ІНДЕКСИ СПОЖИВЧИХ ЦІН – УКРАЇНА ТА РЕГІОНИ	77
3.1. Індекси споживчих цін в Україні та Чернівецькій області (грудень до грудня попереднього року)	78
3.2. Індекси споживчих цін у 2001–2023 роках (грудень до грудня попереднього року)	79
3.3. Індекси споживчих цін в Україні за Класифікацією індивідуального споживання за цілями (грудень до грудня попереднього року)	80
3.4. Індекси споживчих цін на основні групи товарів та послуг у 2023 році (грудень до грудня попереднього року)	81
3.5. Індекси споживчих цін на товари та послуги в Україні та Чернівецькій області у 2023 році (грудень до грудня попереднього року)	82
3.6. Індекси споживчих цін за регіонами України у 2019 році (до попереднього місяця)	84
3.7. Індекси споживчих цін за регіонами України у 2020 році (до попереднього місяця)	86
3.8. Індекси споживчих цін за регіонами України у 2021 році (до попереднього місяця)	88
3.9. Індекси споживчих цін за регіонами України у 2022 році (до попереднього місяця)	90

3.10. Індекси споживчих цін за регіонами України у 2023 році (до попереднього місяця)	92
3.11. Індекси споживчих цін за регіонами України у 2019 році (до грудня попереднього року)	94
3.12. Індекси споживчих цін за регіонами України у 2020 році (до грудня попереднього року)	96
3.13. Індекси споживчих цін за регіонами України у 2021 році (до грудня попереднього року)	98
3.14. Індекси споживчих цін за регіонами України у 2022 році (до грудня попереднього року)	100
3.15. Індекси споживчих цін за регіонами України у 2023 році (до грудня попереднього року)	102
3.16. Індекси споживчих цін на продукти харчування та безалкогольні напої у 2019–2023 роках (грудень до грудня попереднього року)	104
3.17. Індекси споживчих цін на транспорт у 2019–2023 роках	105
3.18. Темпи приросту (зниження) споживчих цін за регіонами України (грудень до грудня попереднього року)	106
3.19. Індекси споживчих цін на основні групи товарів та послуг за регіонами України у 2023 році (грудень до грудня попереднього року)	108
4. ІНДЕКСИ СПОЖИВЧИХ ЦІН – КАРПАТСЬКИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ РАЙОН	111
4.1. Індекси споживчих цін у 2019 році за областями Карпатського економічного району (грудень до грудня попереднього року)	112
4.2. Індекси споживчих цін у 2020 році за областями Карпатського економічного району (грудень до грудня попереднього року)	114
4.3. Індекси споживчих цін у 2021 році за областями Карпатського економічного району (грудень до грудня попереднього року)	116
4.4. Індекси споживчих цін у 2022 році за областями Карпатського економічного району (грудень до грудня попереднього року)	118
4.5. Індекси споживчих цін у 2023 році за областями Карпатського економічного району (грудень до грудня попереднього року)	120
4.6. Індекси споживчих цін за областями Карпатського економічного району у 2022–2023 роках (грудень до грудня попереднього року)	122
4.7. Індекси споживчих цін на основні групи товарів та послуг за областями Карпатського економічного району у 2023 році	123
5. ДОВІДКОВА ІНФОРМАЦІЯ	124
5.1. Індекси споживчих цін та заробітної плати (до попереднього року)	125
5.2. Індекси споживчих цін та заробітної плати у 2005–2023 роках (до попереднього року)	126
5.3. Споживчі грошові витрати домогосподарств (за даними вибіркового обстеження умов життя домогосподарств)	127
5.4. Вагова структура для розрахунків ІСЦ по області у 2023 році (у середньому по Карпатському економічному району)	127
5.5. Індекси цін продукції сільського господарства, реалізованої підприємствами (до попереднього року)	128
5.6. Індекси цін продукції сільського господарства, реалізованої підприємствами у 2022–2023 роках (до попереднього року)	129
5.7. Індекси промислової продукції за видами діяльності (до попереднього року)	130
5.8. Індекси промислової продукції (до попереднього року)	131
МЕТОДОЛОГІЧНІ ПОЯСНЕННЯ	132

Що таке індекс споживчих цін?

ІНДЕКС СПОЖИВЧИХ ЦІН (ІСЦ) – це показник, що характеризує зміни в часі загального рівня цін на товари та послуги, які купує населення для невиробничого споживання.

СЕРЕДНІ СПОЖИВЧІ ЦІНИ на товари (послуги) розраховуються на основі фактичних цін продуктів, що сплачує споживач у момент їх придбання.

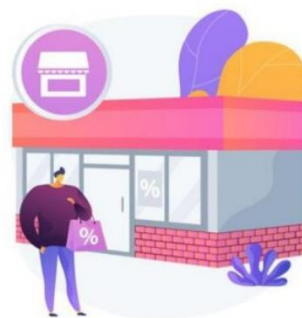
Хто, де і як збирає інформацію про ціни?

Спостереження за змінами цін (тарифів) проводиться **в містах усіх регіонів країни**. Відбір міст здійснюється на державному рівні з урахуванням середньорічної чисельності наявного міського населення, насиченості споживчого ринку продуктами для проведення реєстрації цін на товари (послуги)-представники, а також репрезентативності моделей споживання для кожного з регіонів (у Чернівецькій області **в місті Чернівцях**).

Збір інформації щодо споживчих цін (тарифів) проводять щомісячно фахівці територіальних органів Держстату шляхом реєстрації цін (тарифів) на продукти, які входять до споживчого набору.

Реєстрація цін здійснюється в базових підприємствах шляхом їх відвідування, через Інтернет або по телефону. Інформація щодо тарифів на послуги, що регулюються (встановлюються) відповідними органами виконавчої влади, може бути отримана з адміністративних джерел.

Що таке споживчий набір товарів (послуг)-представників?

СПОЖИВЧИЙ НАБІР ТОВАРІВ (ПОСЛУГ)-ПРЕДСТАВНИКІВ – репрезентативно відібраний перелік товарів та послуг, що найчастіше споживаються населенням. Споживчий набір є єдиним для всіх регіонів країни і визначається централізовано апаратом Держстату на основі даних щодо споживчих грошових витрат усіх домогосподарств.

Споживчий набір включає
335 позицій, згрупованих у 12 розділів

Що таке вагова структура?

ВАГОВА СТРУКТУРА (ВАГОВІ КОЕФІЦІЄНТИ) відображає відносну значимість товарів (послуг)-представників, яка вимірюється їх часткою в споживанні домогосподарств, і віддзеркалюють ступінь впливу зміни цін (тарифів) кожного товару (послуги)-представника на величину загального ІСЦ.

Формування вагової структури відбувається шляхом поєднання даних щодо споживчих витрат домогосподарств на кінцеве споживання та даних щодо структури фактичних споживчих грошових витрат домогосподарств.

Етапи розрахунку

Для чого використовується ІСЦ?

ІСЦ – важливий **макроекономічний показник**, який характеризує рівень інфляції на споживчому ринку та використовується для вирішення багатьох питань державної політики, аналізу і прогнозу цінових процесів в економіці, індексації грошових доходів населення, рішення правових спорів, перерахунку показників національних рахунків у постійні ціни, проведення міжнародних зіставлень тощо.

Де знайти інформацію про ІСЦ?

на сайті Держстату
www.ukrstat.gov.ua

на сайті Головного управління
статистики у Чернівецькій області
www.cv.ukrstat.gov.ua

КАЛЬКУЛЯТОР ІНФЛЯЦІЇ

http://db.ukrcensus.gov.ua/dw_infl_uk/calc_p1.asp?kat=1

АНАЛІТИЧНИЙ ОГЛЯД

У 2023 році на споживчому ринку товарів та послуг Чернівецької області, як і України в цілому, спостерігалось сповільнення інфляційних процесів. Так, індекс споживчих цін в області знизився зі 125,9% у 2022 році до 105,1% у 2023 році (в Україні – відповідно зі 126,6% до 105,1%).

Серед областей Карпатського економічного району індекс інфляції у 2023 році становив: у Львівській – 105,0%, Івано-Франківській – 105,1%, Закарпатській – 105,8%.

Минулого року зафіксовано зростання цін на всі основні групи товарів та послуг, однак воно було істотно меншим, ніж у 2022 році, за винятком освітньої сфери та тарифів на житлово-комунальні послуги.

Максимальне підвищення цін у 2023 році спостерігалось у сфері освіти (на 18,4%), на житло, воду, електроенергію, газ та інші види палива і на різні товари та послуги (на 13,8% кожна група). Істотно збільшились ціни на алкогольні напої, тютюнові вироби (на 11,7%), вартість послуг у сфері охорони здоров'я (на 9,5%), ціни на предмети домашнього вжитку, побутову техніку та поточне утримання житла (на 4,4%), у сфері зв'язку і на продукти харчування та безалкогольні напої (на 2,9% кожна група товарів та послуг). Також відмічалось зростання цін у ресторанному та готельному бізнесі (на 2,4%), у сферах відпочинку і культури (на 1,2%) та транспорту (1,1%), а також на одяг і взуття (на 0,7%).

Зростання споживчих цін на продукти харчування в області у 2023 році сповільнилося до 3,0%, тоді як у 2022 році цей показник сягнув позначки 30,9%. Це мінімальне значення за останні 10 років.

Серед продуктів харчування найбільше зросли ціни на м'ясо та м'ясопродукти – на 11,8% (в Україні – на 12,4%). Найістотніше піднялися ціни на свіжу, охолоджену, заморожену свинину (на 16,9%). Також подорожчали яловичина і телятина, ковбаси та вироби з м'яса (на 9,6% кожен продукт).

Вартість продуктів, що входять до складу групи товарів “Молоко, сир та яйця”, збільшилась на 5,5% (у 2022 році – на 27,9%). Найбільше подорожчали молоко (на 13,3%), інші молочні продукти (сметана і вершки) – на 7,8%, сир і м'який сир (творог) – на 5,7%. Водночас ціни на яйця зменшились на 5,8%.

У 2023 році спостерігалось підвищення цін на рибу та продукти з риби: в області – на 5,1%, в Україні – на 4,1%.

Овочева продукція зросла в ціні на 4,9% (в Україні – на 3,0%), серед них значно подорожчали: картопля – у 2,0 раза, кабачки – в 1,6 раза, гриби – на 15,5%, помідори – на 15,4%. Одночасно з цим подешевшали: цибуля ріпчаста (у 2,1 раза), морква (в 1,9 раза), перець солодкий (на 31,0%), баклажани (на 24,1%), буряк (на 6,6%), капуста (на 3,4%).

Також зазнали підвищення цін цукор, джем, мед, шоколад та кондитерські вироби (на 4,4%), зокрема, шоколад став дорожчим на 15,9%, мед – на 10,3%. Водночас цукор подешевшав на 2,4% (в Україні – на 5,8%).

Варто зазначити, що на окремі групи продуктів відбулося зниження цін. Так, ціни на продукти групи “Олія та жири” знизилися на 2,9%, зокрема, олія соняшникова подешевшала на 16,5%. Однак маргарин та інші рослинні жири подорожчали на 5,1%, масло – на 3,1%.

У 2023 році відмічалось також зменшення цін на фрукти на 5,1%, особливо на імпорتنу фруктову продукцію, а саме, апельсини – на 11,3%, лимони – на 10,9%, банани – на 5,5%.

На ринку хліба і хлібопродуктів індекс споживчих цін становив 94,8% (в Україні – 97,2%). Істотне зменшення цін зафіксовано на продукти переробки зернових (в 1,5 раза), з них особливо впала ціна на крупи гречані (у 2,4 раза), на крупи пшеничні – на 20,4%. Теж подешевшав рис на 6,8%, макаронні вироби – на 0,5%. Попри це такий соціально важливий продукт, як хліб, подорожчав на 3,3%.

Безалкогольні напої зросли в ціні на 7,8% (в Україні – на 6,9%).

Ціни на алкогольні напої та тютюнові вироби підвищилися на 11,7%, у тому числі на тютюнові вироби – на 18,3%, алкогольні напої – на 5,8%.

У сфері освіти зафіксовано зростання цін на 18,4% (у 2022 році – на 11,2%), що було викликано підвищенням вартості послуг дошкільної (на 34,3%) і вищої (на 13,5%) освіти.

Збільшення цін (тарифів) у групі “Житло, вода, електроенергія, газ та інші види палива” на 13,8% (в Україні – на 12,8%) відбулося за рахунок підвищення цін на електроенергію (в 1,7 раза), вартості послуг з управління багатоквартирними будинками (на 43,9%) і послуг з утримання та ремонту житла (на 24,4%).

У сфері охорони здоров'я відбулося підвищення цін на 9,5% (в Україні – на 8,7%). Амбулаторні послуги стали дорожчими на 13,4%, послуги лікарень – на 9,2%, фармацевтична продукція, медичні товари та обладнання – на 8,4%.

У 2023 році спостерігалось підвищення цін на предмети домашнього вжитку, побутову техніку та поточне утримання житла на 4,4% (в Україні – на 0,7%), що зумовлене подорожчанням меблів та предметів обстановки, килимів та інших видів покриттів для підлоги (на 10,9%), домашнього текстилю (на 8,0%), виробів зі скла, столового посуду і предметів домашнього вжитку (на 6,5%).

У сфері зв'язку за 2023 рік ціни зросли на 2,9% (в Україні – на 1,5%). Підвищення відбулося за рахунок подорожчання поштових послуг на 19,2%, збільшення тарифів на місцевий телефонний зв'язок – на 13,8% та вартості інтернету – на 4,9%. Разом з тим ціни на мобільні телефони зменшилися на 4,7%.

Минулого року відмічалось зростання цін у ресторанному та готельному бізнесі (в області – на 2,4%, в Україні – на 13,0%). Найбільше зросла вартість послуг закладів швидкого харчування (на 5,9%) та готелів (на 3,5%).

У сфері відпочинку і культури ціни (тарифи) у 2023 році зросли на 1,2%, що зумовлено в основному зростанням вартості послуг відпочинку та спорту на 15,7%, ветеринарних й інших послуг для домашніх тварин-улюбленців – на 9,9%, газет та періодичних видань – на 9,7%.

Ціни у сфері транспорту у 2023 році зросли на 1,1% (в Україні – на 3,2%) насамперед через подорожчання запасних частин й аксесуарів на 26,1%, послуг, пов'язаних з обслуговуванням та ремонтом власних транспортних засобів – на 14,9%, а також проїзду в автодорожньому транспорті – на 5,6%. Поряд з цим ціни на паливо зменшилися на 0,6%.

Водночас така складова споживчого кошика, як одяг, стримувала темпи зростання споживчих цін. У 2023 році одяг і взуття подорожчали в області лише на 0,7%, так, ціни на одяг зросли на 0,2%, на взуття – на 0,5%. Варто зазначити, що ця група товарів загалом в Україні подешевшала на 6,3%.